

Bohoslužby Mělník neděle 6. 5. 2018

Neděle Rogare Modlete se

1. neděle v měsíci VP

Miroslav Erdinger

Intr.: Ž 95, 1-3 + 6-7

¹Pojďte, zpívejme Hospodinu s radostí,
jásejme Skále naší záchrany!

²Do jeho přítomnosti vstupme s vděčností,
hlasitými žalmy ho pojdme oslavit!

³Veliký Bůh je Hospodin přece,
veliký Král nad všemi bohy.

⁶Pojďte a klaňme se, před ním padněme,
Hospodin je náš Tvůrce, před ním klekněme!

⁷On je náš Bůh, my lid, jež on pase,
ovce, o které on sám pečuje.
Dnes, když ho uslyšíte mluvit,

Čtení: Lk 19, 1-10

Zacheus

¹Ježíš přišel do Jericha a procházel jím. ²A hle, byl tam muž jménem Zacheus, hlavní výběrčí daní a veliký boháč. ³Toužil se podívat, kdo je Ježíš, ale kvůli davu nemohl, neboť byl malé postavy. ⁴Běžel tedy napřed a vylezl na planý fíkovník, aby ho uviděl, až tudy půjde.

⁵Když tam Ježíš dorazil, vzhlédl a řekl mu: „Zachee, pojd' rychle dolů. Dnes musím zůstat u tebe doma.“

⁶Rychle tedy slezl a radostně ho přijal. ⁷Všichni, kdo to viděli, si ale stěžovali: „To šel na návštěvu k takovému hříšníkovi?!”

⁸Zacheus potom vstal a řekl Pánu: „Podívej se! Polovinu svého majetku teď dávám chudým, Pane, a kohokoli jsem nespravedlivě odíral na daních, vrátím mu to čtyřnásobně.“

⁹„Dnes přišlo do tohoto domu spasení,“ řekl mu na to Ježíš. „I on je přece syn Abrahámův!“ ¹⁰Syn člověka totiž přišel hledat a zachránit, co bylo ztracené.“

Text: Kaz 2, 24-26

²⁴Je snad pro člověka něco lepšího než jíst a pít a při svém pachtění se potěšit? Vidím však, že i to pochází z ruky Boží. ²⁵Vždyť kdo by bez něj mohl jíst a všeho užívat? ²⁶Svého oblíbence Bůh obdaří moudrostí, umem a radostí; hříšníkovi ale svěří úkol hromadit a kupit, co potom musí zanechat Božímu oblíbenci. I to je marnost a honba za větrem.

Milé sestry, milí bratři,

pravděpodobně máme každý z nás své přednosti, dobré vlastnosti, schopnosti. Ale naprosto jistě máme každý z nás své limity. Přednosti nám dělají radost, jsme za ně občas chváleni, posilují naši sebedůvěru i sebevědomí. S limity je to právě naopak. Nejinak tomu bylo i u Kazatele. Samé trápení. Nenávist k tomu, co dělal, ke své práci. A nenávist k životu. Narazil na limity a bylo po radosti. Hořká zkušenost ze sebe sama, prohlédnutí a bolavý údiv nad sebou a všechno se hrouť. Nejspíš jsme to prožili a občas prožijeme každý z nás. Malujeme si o sobě zářivé, barevné obrazy, chlácholíme se příjemnými představami o sobě. Zakládáme si na svých úspěších, na své poctivosti, na svém vzdělání, na svých zkušenostech, na svých vztazích a stycích, na své zásadovosti a osobní statečnosti – a najednou narazíme. Setkání sama se sebou a s pravdou o sobě, pokud k němu dojde, pokud ho dopustíme, bývá sice pravdivé, ale tvrdé a bolavé. Ne, nechci to, to nejsem já, to nechci být já. Čím dříve však člověk tuto pravdu o sobě přijme, čím dříve člověk přijme i svůj stín, tím dříve a lépe se vyrovná nejen se svými limity, ale především sám se sebou.

Text, který jsme četli dnes, nám představuje poněkud jiného Kazatele. Připouští, že člověk může být šťastný, že může být příjemcem dobra i tím, kdo dobro dělá. Ovšemže sám není tím, kdo ono dobro dělá, kdo ho v sobě vytváří a nese, ale je jeho příjemcem

a dárce je Bůh. Zásadní konstatování. To, že se nám dobře daří, že máme co jíst a pít, že máme kde spát, že nejsme v životě sami, že prožíváme chvíle radosti a štěstí, to všechno jsou dobré Boží dary a my jsme jejich příjemci. Měli to dobře promyšlené a hlavně prožité ti naši předkové, když před každým jídlem Pánu Bohu děkovali za to, že mají co jíst a pít a když ráno děkovali za probuzení a klidný spánek a večer zase Pánu Bohu děkovali za celý den a vše, co v něm prožili. Chléb nazývali Božím darem a vodou jako životní nezbytností šetřili. A když se jim dařila práce, opět děkovali. Žádné zásluhy, ale vděčnost za vše. I dobře jíst a pít i dobře se pomět, to všechno pochází od Boha, říká Kazatel a jeho hořkost a zklamání mizí a je střídáno radostí a vděčností.

Někdy propadáme takovým hodnotícím tendencím. Kdo dobře jí a dobře pije, kdo hezky bydlí a pohodlně jezdí, kdo se rád raduje a prožívá své dny, kdo má rád společnost a rád se baví, ten není docela v pořádku, tak se to přece nemá. To se nehodí a teprve na křesťana se to nehodí. Ale všimněme si. Kazatel to neodsuzuje, jen upozorňuje na to, že to nejsou lidské zásluhy, že to vše je Božím darem. To vše Bůh člověku dává pro život. To je důležité rozpoznání. Dobro, štěstí, radost ze života – to není výsledkem nějakého lidského snažení, to je projevem Boží milosti, projevem lásky, která se i takto projevuje. A člověk k tomu říká ano a díky, Pane. Ten, kdo toto neví nebo nechce vědět, ten se honí za požitky a za majetkem a za slávou a úspěchy a hromadí a o nahromaděné se bojí a – řečeno opět se žalmistou, neví, kdo to shrábne. Aby člověk žil bez takového sevření, musí nahlédnout, rozpoznat, musí pochopit a především přijmout tu skutečnost Božího darování. Přijme tak Boží lásku. Proč jsme obdarováváni, proč se vzájemně obdarováváme? Z lásky. Protože se máme rádi.

A což teprve Bůh! V Kristu sestupuje mezi nás, přijímá angažmá na našich životech, solidarizuje se s námi, přináší odpuštění, zbavuje strachu i toho posledního, strachu ze smrti. Vždyť přemohl Ježíš smrti moc, jak zpíváme. Mění naše životy tak, jak změnil život celníka Zachea. Byl to veliký boháč, vrchní celník a také člověk, který nezískal své bohatství poctivě. Setkání s Ježíšem, který mu nepřišel kázat morálku, ale který k němu přišel na večeri a pokládal ho za člověka hodného Ježíšovy pozornosti,

blízkosti, to Zachea zcela proměnilo. Myslel jsem na příběh o Zacheovi včera dopoledne, když mě navštívili dva z mých klientů z doby, kdy jsem jedenáct let pracoval v psychiatrické léčebně v Bohnicích na odděleních ochranné léčby. To, co mi ti dva muži, kdysi nevěřící, kteří se před léty dopustili nejtěžšího trestného činu, přišli říci, mě ohromilo. „Pane faráři, musím vám říct něco, co vám udělá radost. Rozhodl jsem se nechat pokřtít. Cítím, že nastal pro to čas. Moc jsem o všem přemýšlel...“ A ten druhý muž, který se po celou dobu nejdříve ve vězení, poté v léčebně, vyrovnával se znásilněním, kterého se dopustil a poté se zabitím oné oběti a s nímž jsem vedl mnohé rozhovory, modlitby, četl z bible, nazýval ho bratrem, mě moc potěšil sdělením. Již není v léčebně, bydlí samostatně v bytě, odmaturoval, studuje bakalářský obor a má svou práci. A požádal mě, ať mu posílám svá kázání. A řekl mi, že se obrátil na právníčku, přes kterou chce dětem své oběti posílat trvalou rentu, finanční pomoc. „Víte, já to už nevrátím, bylo to moc zlé, nenapravitelné. Tak se chci snažit alespoň těm dětem nějak pomáhat, ulehčit.“ Okamžitě mě napadl Nikodém. Ne já, ne my lidé, ale Kristus proměňuje lidská srdce. „Dnes přišlo spasení do tohoto domu...Neboť Syn člověka přišel, aby hledal a spasil, co zahynulo.“ Taková je Boží láska, milé sestry a milí bratři. Proměňující, zachraňující.

Milé sestry, milí bratři, k životu patří nejen ono užívání dnů, jídlo a pití a radost a společenství, k životu patří také starost a trápení. To také Kazatel připouští. Jeden exeget překládá: Kdo jiný jedl a kdo si užíval a kdo se také staral než já? Připouští si téma starostí a trápení. To také patří k člověku, to také patří k lidské existenci. Nejen hojnost a radost, také nedostatek a starost. Život je vyvážený. Abychom mohli plně prožívat štěstí a radost a být vděční za životní jistoty, neobejdeme se bez doby trápení a smutku a všelijakých nejistot. Každou radost vystřídá smutek a každý smutek vystřídá radost. Proč to? Třeba proto, co popisuje libanonský básník Džibrán v knize Slzy a úsměv: „Nevyměnil bych úsměv srdce za nesmírné bohatství; ani bych nenalezl uspokojení, kdyby se mé slzy, vytrysklé ze zmučeného já, proměnili v klid. Vroucně si přeji, aby celý můj pozemský život byl vždy provázen slzami a úsměvem. Slzami, jež očišťují srdce a odhalují mi tajemství života a jeho záhadu; úsměvem, který mne přibližuje k mým bližním; slzami,

keré mě spojují se ztrápenými; úsměvem, jenž je výrazem radosti ze samotného bytí.“ Když to shrneme, pak můžeme říci: Starosti a trápení nás přibližují k druhým lidem, vedou nás k porozumění těm, kteří mají také starosti a trápení, zbavují nás tendence hodnotit a soudit a vedou nás k potřebě být nablízku těm, kteří nás potřebují, kteří si sami nestačí na svá trápení. A to je moudrost a to je dobré, to je dobro. Být blízkým člověkem, soucitným, přijímajícím. Být dobrým. Zde to znamená přijmout dary Boží milosti, obdarování, charizmata. Nejde o dobré vlastnosti člověka ani nejde o to, jak se člověk vypracoval k tomu, že je dobrý. Ne. Jde o to přijmout to vše, co nás dělá dobrými, jako Boží dary. Takové myšlení zbavuje pýchy, vede k pokoře, otevírá cesty k lidem. Přináší dobré ovoce.

Milé sestry, milí bratři, pocítili jste tu změnu u Kazatele? Kde je ten ufnukaný, zapšklý, skeptický člověk? Však on se nám zase vrátí... Ale dnes nás pozval na cestu proměny, na které je cedule, směrovka: Být dobrý před Bohem. Vypravíme se společně tou cestou? Pojdme. Vždyť na jejím konci uslyšíme to, co slyšel Zacheus: Dnes přišlo spasení do tvého domu. Amen.

Poslání: 1. Tim 2, 1-6

Modlitby za všechny lidi

¹Především prosím, aby se konaly prosby, modlitby, přimluvy a díkyvdání za všechny lidi, ²za krále i za všechny vysoko postavené, abychom mohli vést klidný a pokojný život ve vši zbožnosti a počestnosti. ³Tak je to správné a milé našemu Spasiteli Bohu, ⁴který chce, aby všichni lidé byli spaseni a došli k poznání pravdy. ⁵Je přece jediný Bůh a jediný prostředník mezi Bohem a lidmi, člověk Kristus Ježíš, ⁶který dal sám sebe jako výkupné za všechny lidi. Toto svědectví přišlo v pravý čas,